

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA VÁRMEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2025. JÚNIUS 26-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: BMÖ/73-3/2025.

MELLÉKLET: 1 DB

TÁRGY: Tájékoztató Baranya vármegye katasztrófavédelmi helyzetéről, az élet és az anyagi javak védelmében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról

ELŐTERJESZTŐ: DR. ŐRI LÁSZLÓ, A KÖZGYŰLÉS ELNÖKE
HALLAI ZSOLT PÉTER, TÚ. EZREDES, TŰZOLTÓSÁGI TANÁCSOS, A BARANYA
VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG IGAZGATÓJA

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: DR. RUDOLF TAMÁS JOGÁSZ

BIZOTTSÁGI TÁRGYALÁS:

- Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság

Szám: ../2025. (....) PÜB határozat

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2025. JÚNIUS 16.

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2025. JÚNIUS 16.

ILLETÉKES TISZTSÉGVISELŐ: DR. ŐRI LÁSZLÓ, A KÖZGYŰLÉS ELNÖKE

KÖZGYŰLÉSI HATÁROZAT SZÁMA: ../2025. (VI. 26.) KGY. HATÁROZAT

Tisztelt Közgyűlés!

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat. tv.) 1. §-a akként rendelkezik, hogy a katasztrófavédelem nemzeti ügy. Minden állampolgárnak, illetve személynek joga van arra, hogy megismerje a környezetében lévő kockázatokat, elsajátítsa az irányadó védekezési szabályokat, továbbá joga és kötelessége, hogy közreműködjön a katasztrófavédelemben.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 39. §-a alapján a vármegyei közgyűlés elnöke a katasztrófavédelmi feladatait a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el, így fontos, hogy a közgyűlés a vármegyei katasztrófavédelmi helyzetről tájékoztatást kapjon.

A fentiekre, valamint a katasztrófavédelem fontosságára, kiemelten különösen a tűz- és káresetek felszámolására, a vízügyi-vízvédelmi feladatok hatékony és ügyfélbarát ellátására, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának támogatására, a hatósági tevékenység ellátására, a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság felkérésre került, hogy tájékoztassa a Közgyűlést Baranya vármegye katasztrófavédelmi helyzetéről, az élet és az anyagi javak védelmében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról, mely tájékoztató az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2024. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját vegye tudomásul.

Pécs, 2025. június 16.

Dr. Óri László
elnök

Baranya Vármegyei Önkormányzat Közgyűlésének**..../2025. (VI. 26.) Kgy. határozata**

Tárgy: Tájékoztató Baranya vármegye katasztrófavédelmi helyzetéről, az élet és az anyagi javak védelmében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról

1. A Baranya Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság vezetőjének Baranya vármegye 2024. évi katasztrófavédelmi helyzetéről, az élet és az anyagi javak védelmében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról szóló tájékoztatóját tudomásul veszi.
2. A Baranya Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése köszönetet mond a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság vezetésének és állományának a vármegye biztonsága érdekében végzett munkájukért.

Határidő: azonnal

Felelős: Dr. Őri László, a Közgyűlés elnöke

Kapják: Dr. Őri László, a Közgyűlés elnöke

Dr. Partos János jegyző

Hallai Zsolt Péter, tű. ezredes, tűzoltósági tanácsos, igazgató

Tájékoztató
a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2024. évi tevékenységéről
a Baranya Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése
résztére

Hallai Zsolt Péter tű. ezredes
tűzoltósági tanácsos
igazgató

Pécs, 2025. június 12.

I. Az év legfontosabb célkitűzései, kiemelt feladatok

A Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) a jogszabályokban, a munkatervében, az előjárói feladatszabásokban, valamint a saját célkitűzései alapján meghatározott feladatokat 2024. évben is végrehajtotta.

A hivatásos tűzoltóságokon a kor kihívásaira reagálva, jelentős hangsúlyt fektetett a beavatkozó állomány ismereteinek gyarapítására: a hivatásos tűzoltók napi továbbképzéséhez oktatóvideókat, fényképeket, szakmai dokumentumokat és előadásanyagokat készített. A hangsúlyt a gyakorlatias képzésformákra helyezte, korszerű elméleti ismeretekkel ötvözve. Az állomány rendszeres oktatására és számonkérésére e-learning módszert is alkalmazta.

Továbbra is fontos az Igazgatóság számára, hogy a vármegyében tevékenykedő önkéntes tűzoltóegyesületek (a továbbiakban: ÖTE) és mentőszervezetek az önkéntesség támogatására biztosított központi pályázatok útján támogatásban részesüljenek, amihez folyamatos szakmai segítséget nyújtott.

2024 szeptemberében a dunai árhullám miatt Dunaszekcső, Bár és Mohács településeken kellett beavatkozni a lakóingatlanok megóvása, és károk bekövetkezésének elkerülése érdekében. Az árvízi feladatokkal kapcsolatos tevékenységet az Igazgatóság összehangolta, koordinálta. A Baranya vármegyei hivatásos tűzoltók tevékenyen kivették részüket Észak-Macedónia erdőtűz által sújtott területén a katasztrófa-segítségnyújtásban.

A hatósági szakterület a tervszerű megelőzési tevékenység erősítésével, a szolgáltató szemléletű integrált hatósági munka fejlesztésével, a helyszíni hatósági cselekmények szakterületeken átfelölő összehangolásával, koordinációjával és költséghatékonnyá tételével látta el a feladatait. Az iparbiztonsági hatósági jogkör alkalmazása során kiemelt figyelmet fordított az engedéllyel rendelkező veszélyes üzemek vonatkozásában a jogszabályokban foglalt kritériumok betartására, a létfontosságú rendszerek és létesítmények egymástól való függésének vizsgálatára.

Kiemelt feladat volt a humánerőforrással való gazdálkodást.

Az Igazgatóság kiemelt figyelmet fordított a megelőzés fontosságára, annak a lakosság széles körével történő elfogadtatására. A kommunikációs eszközök révén felhívta a figyelmet a szezonális jellegű kockázatokra, a megelőző eszközök használatának hasznosságára és biztonságra gyakorolt hatására.

Az értékelt időszakban az alapfeladatok zökkenőmentes végrehajtását biztosító, de az igények indokoltságát gondosan felülvizsgáló költségtakarékos, tudatos, szigorú vezetői döntésen alapuló gazdálkodást folytatott.

II. Tűzoltósági szakterület

II.1. Tűzoltás, műszaki mentés, tűzvizsgálat

2024 folyamán hivatásos tűzoltóegységeinket összesen 2751 esethez riasztották, amelyből 1091 tüzeset, valamint 1660 műszaki mentés volt. A riasztások száma az előző évhez képest összességében 18,72%-os csökkenést mutat. Ugyanakkor, míg a tüzesetek száma 7,91%-kal emelkedett, a műszaki mentések száma jelentősen, 30%-kal visszaesett.

Tüzesetek tekintetében megállapítható, hogy a 2012 óta számított éves átlaghoz (964 eset) képest 2024-ben nagyobb számban történt tüzeset. A legtöbb beavatkozást az otthon jellegű és a szabadtéri tüzesetek indokolták.

A szabadtéri tüzek vonatkozásában vármegyénk országos viszonylatban továbbra is kedvező képet mutat. 2024-ben 226 riasztás történt, ebből 199 esetben kellett ténylegesen beavatkoznunk. 102 eset erdő- vagy vegetációs tűz volt, ami az elmúlt 12 év hatodik legmagasabb értéke. A szabadtéri tüzesetek számát jelentősen befolyásolta a 2024-es időjárás, amely – globális szinten is – a valaha mért legmelegebb évként lett nyilvántartva. A csapadégmentes nyár következtében a szabadtéri tüzek száma 2023-hoz képest 17%-kal emelkedett, de országos összevetésben továbbra is alacsony arányt képviselnek.

Az otthon jellegű tüzesetek száma 2023. évhez képest enyhén csökkent. 206 riasztás történt, melyek során 123 esetben kellett beavatkozni. Az otthon jellegű helyszínek tekintetében a riasztások száma 3,73%-kal, a tényleges beavatkozások száma 8,2%-kal csökkent.

A műszaki mentések száma jelentősen csökkent a vizsgált időszakban. Míg 2023-ban 2374 műszaki mentéshez riasztották a vármegye hivatásos és önkéntes tűzoltó egységeit, addig 2024-ben összesen 1660 riasztás történt. Ennek oka, hogy a vármegye területét rendkívüli időjárás nem sújtotta, nem történt jelentős lokális viharok, ami az esetszámokat extrém módon befolyásolta volna, mint a 2021-es és a 2023-as évben. A viharokkal kapcsolatos esetek száma 2024-ben 81 volt, ami 85,86 %-os, a fakidőlések miatti beavatkozások száma 263 volt, ami 62,43%-os csökkenést jelent 2023-as év adataihoz képest.

A 2012 óta vizsgált statisztikai adatokat elemezve a 2024-es év a harmadik legmagasabb riasztási adatokat produkálta műszaki mentések tekintetében, aminek oka elsősorban az életmentések, illetve a közúti balesetek számának emelkedése volt.

A tűzoltói beavatkozást igénylő közúti balesetek száma 353 volt, ami 7,95%-os növekedést jelent. Külön kiemelandó, hogy az életmentéssel kapcsolatos beavatkozások száma 538 volt, ez 44,2%-os emelkedést mutat a megelőző évhez képest. Ezen számok tükrében 2024-ben disaster medic képzést szerveztünk készenléti állományunk részére. A képzés során a korábban már végzett munkatársak ismétlő oktatáson vettek részt, míg 22 fő újonnan szerzett disaster medic képesítést.

II.2. Önkéntes tűzoltó egyesületek

Az Igazgatóságnak összesen 23 ÖTE-vel van együttműködési megállapodása, ezek közül 20 található a Baranya vármegyei tűzoltóságok működési területén, 3 pedig olyan vármegyei településen működik, amelyek szakmai felügyeletét szomszédos katasztrófavédelmi igazgatóság látja el. A beszámolóval érintett időszakban az ÖTE-k összesen 112 helyszínen avatkoztak be, mely során 58 tüzeset és 54 műszaki mentés alkalmával nyújtottak hatékony támogatást a hivatásos egységek számára. Az események felszámolása során 176 ÖTE beavatkozás valósult meg.

Az önkéntesek részére 40 órás tűzoltó alapképzést, kisépkezelői vizsgát, és 144 órás tűzoltásvezető II. tanfolyamot szerveztünk az Igazgatóságon.

A 40 órás tűzoltó alapképzésre 25 fő jelentkezett, melyből 22 fő hajtott végre sikeres vizsgát. A kiscépezési tanfolyamon és a hozzá kapcsolódó vizsgán 16 fő 33 típusvizsgát hajtott végre. 2023 novemberében 6 fő részvételével 144 órás önkéntes és létesítményi tűzoltó tűzoltásvezető tanfolyamot szerveztünk, amely záróvizsgával végződött.

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF), valamint a közreműködő Országos Tűzoltó Szövetség által közösen kiírt pályázaton, Baranya vármegyében 15 ÖTE részesült összesen 10.733.619 Ft támogatásban. Baranya vármegye illetékességi területén 2024-ben három ÖTE (Mecseknádasdi, Szabadszentkirályi és a Szent Flórián Önkéntes Tűzoltó és Ifjúsági Egyesület) hajtott végre önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltói feladatokat.

Az önállóan beavatkozó feladatok ellátásához kapcsolódó éves rendszerben tartó gyakorlatokat és az ehhez szükséges ellenőrzéseket az érintett kirendeltségek elvégezték. Az Igazgatóság a rendszerben tartó gyakorlatok minősítését végrehajtotta.

II.3. Képzések, továbbképzések

A hivatásos tűzoltóparancsnokságok számára az Igazgatóság egységesen, előre meghatározta a képzési tervet a BM OKF által támasztott követelményekre és a helyi sajátosságokra figyelemmel. A központilag előírt képzések megtartásához szükséges oktatási anyagot a BM OKF biztosította, a területileg meghatározott képzésekre egységes oktatási anyagot állítottunk össze. Az Igazgatóság a tűzoltásvezetői állománya számára félévente egy továbbképzést szervezett, amit az első félévben online, a másodikban jelenléti formában hajtott végre. A káresetek feldolgozása és a tapasztaltok oktatása is részét képezi a továbbképzéseknek.

A korábbi évekhez hasonlóan szivattyúkezelői tanfolyamot és ehhez kapcsolódó vizsgát szerveztünk a BM OKF Katasztrófavédelmi Oktatási Központtal közösen.

Az elmúlt évben kiemelt figyelmet fordítottunk tűzoltásvezetőink folyamatos szakmai fejlődésére. Ennek keretében a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálattal (továbbiakban: KMSZ) dolgoztunk ki számukra különféle továbbképzéseket, elsősorban online formában, ennek keretében számos korszerű, speciális beavatkozási területtel foglalkoztunk. Többek között elsajátították az e-oltólándzsa használatának módszereit, valamint gyakorolták a légi járművek és elektromos meghajtású buszok tüzeinek oltását. Kiemelten fontos volt a zárt térben végzett életmentés biztonságos végrehajtása, továbbá foglalkoztak a veszélyes anyagok oltásával, a SOR/T típusú doziméterek üzemeltetésének szabályaival, valamint a gázérzékelők helyes használatával is. A kórháztüzek tapasztalatait is elemezték, külön kitérve az egészségügyi intézmények tűzoltástaktikai sajátosságaira. Ezen kívül megismerték a robbanásvédelmi zónák kialakítását, az ezekhez kapcsolódó eszközök megjelölésének szabályait és jelentőségét, valamint a tűzoltóságnál használt robbanásbiztos felszerelések alkalmazási lehetőségeit. Ezek a továbbképzések nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy szakmai felkészültségüket magas szinten tartsuk, és a beavatkozásokat a lehető legbiztonságosabban, legszakszerűbben hajthassák végre.

A Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban: KML) kettő alkalommal tartott továbbképzést mentesítésről, és a sugázmérő használatáról.

2024-ben – az előző évek gyakorlatát követve – az elméleti ismeretek felmérését az e-learning rendszerben hajtottuk végre. A felméréshez a BM OKF által összeállított, egységes kérdéssort használtuk. A tesztek eredményei alapján megállapíthatjuk, hogy készenléti állományunk szakmai ismereteinek színvonala jó, ami a folyamatos képzésnek és gyakorlásnak köszönhető.

II.4. Baranya Vármegyei Tűzmegeelőzési Bizottság

A Baranya Vármegyei Tűzmegeelőzési Bizottság – az éves munkatervünknek megfelelően – 2024-ben is következetesen és aktívan végezte feladatait. Kiemelt célunk volt a lakosság minél szélesebb körű tájékoztatása és szemléletformálása. Ennek érdekében a lakossági rendezvények és szakmai fórumok alkalmával szóbeli és írásos tájékoztató anyagokat adtunk át az érdeklődőknek. A tájékoztatás során olyan fontos témákra helyeztük a hangsúlyt, mint a szén-monoxid-mérgezés megelőzése, a szabadtéri égetés szabályai, az aratási munkálatokkal kapcsolatos tűzvédelmi tudnivalók, a mustgáz veszélyei, valamint a fűtési szezon előtti ellenőrzések és teendők.

Szakterületünk több rendezvényen is aktívan képviseltette magát, ahol nemcsak tájékoztattuk a résztvevőket, hanem tudatosítottuk bennük, hogy a tűzvédelmi előírások betartása közös érdek és közös felelősség. Ilyen alkalmak voltak például a Pécsi Kerékpáros Nap, a Tour de Hongrie vármegyei állomása, a Harmadik Önkormányzati Egészségnap, a Nyitott Szertárkapuk rendezvénysorozat, a Biztonság Hete eseményei, valamint több pályaaorientációs nap iskolákban. Ezek a rendezvények nemcsak a lakosság elérésére, hanem az együttműködés erősítésére és a tapasztalatok megosztására is kiváló lehetőséget biztosítottak.

A közvetlen lakossági elérés mellett online felületeinken is aktívak voltunk: 2024-ben az Igazgatóság honlapján 48 olyan cikk jelent meg, amelyek a megelőzésre, figyelemfelhívásra és tájékoztatásra fókuszáltak, továbbá, a Rádió 1 együttműködésével tíz darab szén-monoxid-érzékelő készüléket sorsoltunk ki a hallgatók között, ezzel is hozzájárulva a lakosság biztonság tudatosságának növeléséhez.

III. Polgári védelmi szakterület

III.1. Megelőzés

Polgári védelmi feladataink megelőzési tevékenységeit az elmúlt év során a veszélyhelyzeti feladattervünkhöz illesztve, szervezeten és tervszerűen hajtottuk végre. A megelőzési munkák középpontjában a felkészülési, ellenőrzési és műveleti tevékenységek összehangolt végrehajtása állt.

Települési szinten helyszíni szemléket tartottunk, amelyek során belterületi vízelvezető rendszerek, víztározók, földtani kockázati helyszínek, veszélyes fák, valamint lakossági riasztóeszközök állapotát vizsgáltuk. Célunk az volt, hogy időben feltárjuk azokat a tényezőket, amelyek később veszélyt jelenthetnek a lakosságra vagy a környezetre.

A munkába bevontuk a közigazgatás különböző szereplőit, a gazdálkodókat és a magánszemélyeket is, akik felhasználóként, fenntartóként vagy érintettként részt vettek a kockázati helyszínek komplex vizsgálatában. Ezeken a helyszíneken „supervizori” minőségben feltártuk a hiányosságokat és szabálytalanságokat. Jó példa erre a Hoboli-árok esetében tapasztalt vízelvezetési probléma, amelyre helyszíni intézkedéseket hoztunk, illetve ahol szükséges volt, az ügyet az illetékes hatóság eljárési és intézkedési kötelezettsége mellett továbbítottuk.

A vízügyi hatóság által II. és III. kategóriába sorolt, vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező létesítmények – mint például halastavak, víztározók, vízellátó és öntözőrendszerek, valamint a belterületi vízrendezés elemei – ellenőrzését külön ellenőrzési ütemterv alapján végeztük.

III.2. Felkészülés (kockázatbecslésen alapuló tervezés)

2024-ben valamennyi településen elvégeztük a kockázatazonosítást, amelynek felülvizsgálata során - az érintett polgármesterek javaslatait is figyelembe véve - nem vált szükségessé a katasztrófavédelmi osztályba sorolások módosítása.

A 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet, valamint a veszély-elhárítási tervezésre vonatkozó belső előírások alapján minden település esetében megtörtént a védelmi tervek átfogó felülvizsgálata. Ennek során a kirendeltségi, járási, valamint a helyi és területi védelmi bizottsági tervekben is végrehajtottuk a szükséges módosításokat. A tervdokumentációk mellékleteként szolgáló adattárakat minden település vonatkozásában frissítettük és feltöltöttük.

A bekövetkező események kezelésére a tervek eljárásrendeket is tartalmaznak, amelyekhez hozzá vannak rendelve az elhárításhoz szükséges erőforrások (mentésbe bevonható társszervek, eszközök, anyagok), amelyek nyilvántartása a polgári védelmi adattárban rendszeresen aktualizált. A szeptemberben levonuló árhullám során szerzett tapasztalatok alapján az Igazgatóság közreműködött a „Dunai árvízvédelmi katalógus” létrehozásában.

A 2024. évben lezajlott önkormányzati választások során több településen történt polgármester- és jegyzőváltás. A változásokat a vármegyei polgári védelmi főfelügyelő irányításával és felügyeletével a kirendeltségi felügyelők a vármegyei adatbázisokban folyamatosan rögzítették és aktualizálták.

III.3. Felkészítés, gyakorlatok

A polgári védelmi gyakorlati tevékenységre való felkészítés egyrészt a belső állományra, másrészt a védekezésben közreműködő résztvevőkre (védelmi igazgatás), valamint az érintett lakosságra irányult.

Valamennyi I-es és II-es katasztrófavédelmi szempontból sorolt településen biztosított a közbiztonsági referens katasztrófavédelmi tervező, szervező és végrehajtó tevékenysége. A kötelezettekén túl, több - III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt - település is rendelkezik referenssel. Az önkormányzati választások miatt 2024-ben szükségessé vált a polgármesterek katasztrófavédelmi felkészítése, melyet 2024. november 14-22. között tartottunk meg. A közbiztonsági referensek képzése – szintén az 2024. októberi választások miatti változásokra tekintettel – 2025. tavaszán került végrehajtásra.

Az önkéntesség potenciális erőforrásként jelenik meg a káresetek felszámolása során. A településeken, járásokban létrehozott jogi személyiséggel rendelkező mentőcsapatokkal kötött együttműködési megállapodást az Igazgatóság. Az önkéntes mentőszervezetek, a települési mentőcsapatok többsége aktívan részt vett a 2024. évben megtartott gyakorlatokon és rendezvényeken, biztosítva a megfelelő humán erőforrást, fejlesztve a saját megelőzési és mentési képességeiket. Kiemelendő, hogy technikai fejlődésüket a pályázatokon kapott támogatás is segítette.

A vizsgált időszakban a korábban létrehozott önkéntes mentőcsoportok gyakoroltatása és a rendszer fejlesztése volt a fő cél. Az Igazgatóság Pécs-Árpád-tetőn 2024. április 19-én logisztikai gyakorlatot, 2024. májusában ÖTE együttműködési gyakorlatot, 2024. június 29-én Rescue 2024 Önkéntes mentőszervezeti gyakorlatot, 2024 novemberében Atom- Biológiai-Vegy (ABV) 2024. Területi Védelmi Bizottság (TVB) EMÜ gyakorlatot tartott.

A katasztrófavédelmi kirendeltségek a települési köteles polgári védelmi szervezetek felkészítésére a vármegyei ütemtervhez igazodva – a közbiztonsági referens bevonásával – riasztási és rendelkezésre állási gyakorlatokat szerveztek az elérhetőség és a készenlétbe helyezés javítása érdekében.

A közösségi szolgálat jó lehetőség a katasztrófavédelmi ismeretek terjesztésére, a felelősségtudat erősítésére és az önmentő-képességek növelésére a tanulók körében. A közösségi szolgálat teljesítéssel kapcsolatos regisztráció megtörtént, a képzési programot tartalmazó levezetési terv elkészült. Az érintett intézményvezetők részére a foglalkoztatásra vonatkozó tájékoztatókat megküldtük, a közoktatási intézményekkel együttműködési megállapodásokat kötöttünk. 2024-ben, a januártól novemberig tartó időszakban összesen 244 diák teljesített szolgálatot a kirendeltségeken és a tűzoltó-parancsnokságokon. Részt vettünk a Baranya Vármegyei Kormányhivatal által szervezett Pályaválasztási Kiállítás és Állásbörzén is.

A mentőszervezetek részére kiírt pályázatokon 15 mentőszervezet által elnyert támogatások összértéke 4.252.866,-Ft volt, továbbá az Igazgatóság támogatta az egyesületek egyéb (Magyar Falu, NEA, stb.) pályázatokon való részvételét is.

III.4. Védelmi igazgatás

Az elmúlt évben Baranya vármegye járási szerkezetében nem történt változás. A Területi Védelmi Bizottság (a továbbiakban: TVB) üléseire beadott katasztrófavédelmi előterjesztésekkel egyrészt tájékoztattuk a védelmi igazgatás vármegyei vezetőit az aktuális katasztrófavédelmi feladatokról, másrészt a határozati javaslatokon keresztül döntés született a vármegye közigazgatási, gazdasági szereplőinek további teendőiről.

Az TVB operatív munkaszerve a Katasztrófavédelmi Munkacsoport, amely a vármegyei polgári védelmi főfelügyelő vezetésével az Igazgatóságon működik – a korábbi jó gyakorlat szerint – a vármegyei operatív törzs támogatásával. A Munkacsoport káresemények alkalmával végzi a beavatkozások koordinálását, társszervi egyeztetést követően utasítják a saját ágazati feladatok végrehajtásában működő erőket. A bizottsági döntés megalapozottságához elemzi, értékeli a kárhelyi információkat, döntéstámogató javaslatokat fogalmaz meg (pl.: kamionstop elrendelése), a leghatékonyabb irányítás így valósítható meg.

A dunai árhullám elleni védekezés megszervezése érdekében 2024. szeptember 16-án szükség volt rendkívüli helyi védelmi bizottsági (HVB) ülés összehívására (Mohács).

Tapasztalat, hogy a megelőző tevékenység (hálózat felújítási munkálatok, polgármesterek felkészítése, gyakorlatok) hatására – átlagos időjárási körülmények esetén – a korábbi évekhez képest csökkent az önkormányzati építményekben bekövetkezett károk miatt benyújtott vis maior pályázatok száma. Baranya vármegyében 2024-ben 47 vis maior kérelmet nyújtottak be az önkormányzatok (2023-ban 60-at). A benyújtott kérelmeket az előzetes helyszíni szemle során a bizottság egy esetben nem támogatta, 14 esetben pedig a településvezető vonta vissza.

III.5. Karitatív Fórum

A gyakorlatok, védekezés és kárelhárítás tekintetében kiemelendő az országban egyedülálló Vármegyei Karitatív Fórum, amely hiánypótló szerepet tölt be. Az TVB elnökének 1/2022. számú intézkedése rendelkezett a Karitatív Fórum megalakításáról és működésének részletes szabályairól. A jogszabályok alapján a karitatív szervezetek önkéntes alapon, a TVB által koordináltan vesznek részt a károk felszámolásában, ahol feladatuk többek között az adományok kezelése, valamint a kármentést végző szakemberek, tűzoltók és helyi polgárok ellátása. Részt vesznek továbbá gyakorlatokon, ahol a résztvevők ellátása a feladatuk. A Karitatív Fórum működésének célja a védekezés, kárelhárítás folyamatban a védelmi és biztonsági feladatok ellátásában tagok önkéntes részvétele, amely a párhuzamos ellátások és keresztbe biztosítások elkerülésével a kihasználható kapacitások koordinált felhasználását jelenti. A karitatív fórumot alkotó szervezetek vezetői, összekötői részére a TVB titkársága havi rendszerességgel koordinációs értekezletet tart.

A Karitatív Fórum tagjai a HIT Gyülekezete Szeretetszolgálat, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Dél-dunántúli Régió, a Magyar Vöröskereszt Baranya Vármegyei Szervezete, a Pécsi Egyházmegyei Katolikus Karitás, és a Baranya Vármegyei Polgári Védelmi Szövetség.

III.6. Védekezés (lakosságvédelmi intézkedés)

2024 szeptemberében a dunai árhullám miatt Dunaszekcső, Bár és Mohács településeken beavatkozásokat kellett végrehajtani. Életmentésre nem került sor, de a lakóingatlanok megóvása és károk bekövetkezésének elkerülése érdekében azonnali beavatkozásra, védekezésre volt szükség. A várható árvízi feladatokkal kapcsolatos tevékenység összehangolása, koordinálása érdekében 2024. szeptember 15-én megkezdte működését az Igazgatóság Operatív Törzse. Az árvízi védekezés helyszíneinek bejárását követően (a 2013. évi védekezéssel kapcsolatos tapasztalatok alapján) a védvonal Bár település esetén egy szakaszra, Dunaszekcső esetében 4 szakaszra lett felosztva, a településekre önkormányzati összekötők, a szakaszokra parancsnokok lettek kijelölve. Bár településen 6000, Dunaszekcsőn 41000 homokzsákot használtak fel. Az árvízi védekezésbe 24/24 órás szolgálati rendben vonták be a hivatásos tűzoltóállományt. A védekezéshez jelentős segítséget nyújtott hat önkéntes mentőegyesület, valamint a Karitatív Fórum tagszervezetei, akik a védekezés során a szakmai tevékenységet végző állomány logisztikai ellátásában vettek részt az Igazgatóság gazdasági területének munkatársaival együtt. A logisztikai feladatok végrehajtása során részt vettek az állomány regisztrálásában, étkeztetésében, védőitallal történő ellátásában, továbbá étel és védőital felajánlásában és kiszállításában. Adománpontot működtettek, ahova a beérkezett felajánlásokat - a polgármesterrel történő egyeztetést követően - segítettek célba juttatni. Elvégezték a közös helyiségek napi szintű takarítását.

IV. Vármegyei Műveletirányítás

IV.1. A segélyhívások kezelése

A 112-es segélyhívó szám 1991 óta működik az Európai Unióban, míg hazánkban 1999-ben vezették be, amikor a vármegyei rendőr-főkapitányságok ügyelei kezdték fogadni a segélyhívásokat. Azóta a rendszer folyamatosan fejlődött, és az Egységes Segélyhívó Rendszer keretén belül két Hívásfogadó Központot is létrehoztak, amelyek Szombathelyen és Miskolcon találhatóak. Ezek a központok fogadják a segélyhívásokat és az eCall-készülékek vészjelzéseit az ország teljes területéről.

2016 februárjában az Igazgatóság vármegyei fő- és műveletirányítási ügyele a Baranya Vármegyei Rendőr-főkapitányság ügyeletén kialakított Tevékenység Irányítási Központba (TIK) költözött át, ahol azóta folyamatosan, 24 órás szolgálatban látja el feladatát.

A műveletirányítási tevékenység szakszerűsége, valamint az e-mail értesítés-küldési rendszer bevezetése jelentős mértékben hozzájárult a gyorsabb és hatékonyabb riasztási folyamatokhoz, különösen az önkéntes tűzoltóegységek és önkéntes mentőszervezetek tájékoztatásában. Az új rendszer lehetővé teszi, hogy a riasztások és a kapcsolódó információk az érintettek számára azonnal, automatikusan eljussanak.

Országosan egyedülálló az a vármegyei kezdeményezés, amelynek során a döntéstámogató térinformatikai rendszert „near real time” távérzékelte adatokkal bővítettük, amely adatok a szabadterületi tüzek jelzését, felszámolását, vizsgálatát segíthetik.

A vármegyei tűzoltóegységek számára biztosított Gépészeti Vezérlő Rendszer (GVR) alapvető fontosságú a műveletirányítás hatékonyságának növelésében. Minden hivatásos tűzoltó-parancsnokság és katasztrófavédelmi őrs rendelkezik ezzel a rendszerrel, amely lehetővé teszi az erők és eszközök gyors és pontos riasztását a bekövetkezett

káreseményekhez. Ennek a rendszernek köszönhetően a riasztott szerek szertárkapui automatikusan felnyílnak, figyelmeztető hang- és fényjelzések kísérik a riasztásokat, így rövidítve le az eseményláncolat időtartamát, biztosítva, hogy az egységek a lehető leggyorsabban reagáljanak.

IV.2. A katasztrófavédelmi műveleti szolgálat (KMSZ) tevékenysége

A KMSZ területi hatáskörrel rendelkező, 24/48 órás, készenléti jellegű szolgálat, amely magasabb szintű káresemények irányítását segítő és végrehajtó tevékenységet folytat, a beavatkozó állomány biztonságosabb beavatkozását felügyeli és ellenőrzi. A KMSZ káreseti tevékenységén keresztül megteremti a napi munkarendben dolgozó irányítói és koordinatív feladatokat ellátók és a készenléti jellegű szolgálatban operatív feladatokat végzők közötti valós idejű kapcsolatot. Egységes elvek szerint történő hatékony, eredményes és biztonságos kárelhárítást végez.

A KMSZ a tűzvizsgálati helyszíni szemle lefolytatásában, a szén-monoxid-mérgezással, lakosságvédelmi és polgári védelmi intézkedésekkel, tűzijáték-ellenőrzésekkel, gázvezeték-átvágással, felszíni és felszín alatti vizeket ért szennyezéssel (2024. október 1-ig) és a szabadtéri égetésekkel kapcsolatos helyszíni eljárásokban is részt vett.

V. Hatósági tevékenység

V.1. Alapvető célkitűzések, főbb feladatok

A hatósági szakterület fő célja 2024-ben is a tervszerű megelőzési tevékenység erősítése, a szolgáltató szemléletű integrált hatósági munka fejlesztése, valamint a helyszíni hatósági cselekmények szakterületeken átívelő összehangolása, koordinációja és költséghatékonyra tétele volt. A kitűzött célok megvalósítása kapcsán, valamint a hatósági munkában a megelőzés és a jogkövető magatartás elősegítése kiemelkedő szempontként érvényesült, amelyhez tájékoztató kampányokat bonyolítottunk le, közleményeket készítettünk és szakmai konzultációkat szerveztünk.

A már említettekkel összhangban az általános hatósági munkánkat a preventív, szolgáltató hatósági tevékenység jellemezte.

A 2024 évi hatósági szakterület tevékenységét és ebből fakadóan a beszámoló elkészítését is befolyásolta az október 1-től hatályba lépett *az állam működését érintő egyes törvények módosításáról* szóló 2024. évi XXIX. törvény, valamint az *egyes hatósági hatáskörök változásáról* szóló 257/2024. (VIII. 29.) Korm. rendelet, amelyek rendelkezései alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szervek egyes hatósági hatáskörei a kormányhivatalhoz kerültek át.

2024. október 1-jét követően is az Igazgatóság - az utóbbi években a társhatóságokkal kialakult együttműködésekhez hasonlóan – a közös szakmai célok érdekében a tűzvédelmi hatósággal folyamatos, konstruktív kapcsolat kiépítésére törekszik.

V.2. Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások

A hatósági szakterületen a hatáskörváltás időpontjáig, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt ügyek száma csökkent. Összesen 29 kiemelt hatósági és szakhatósági eljárás indult és zárult le, melyek közül 16 hatósági és 13 szakhatósági eljárás volt.

A legtöbb eljárás a közlekedésfejlesztési projektekkel kapcsolatosan zajlott. A további ügycsoportok a nagy sebességű mobil hírközlési hálózatfejlesztési projektek, a gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházások voltak, valamint az ivóvízminőség-javítás és a hulladékgazdálkodás projektek vonatkozásában indították.

V.3. Tűzmelegelőzési hatósági, szakhatósági tevékenység

A tűzvédelmi hatósági és szakhatósági tevékenység 2024-ben jelentős aktivitást mutatott, amelynek ellenére az adatok szerint a 2022-es szinthez képest csökkenés volt tapasztalható, elsősorban a hatásköri változások következtében. A hatósági eljárások száma 1020 volt, míg a szakhatósági eljárások száma 195, ezenkívül 757 hatósági ellenőrzést és 220 helyszíni szemlét hajtott végre a hatóság.

A tűzvédelmi ellenőrzések során a leggyakoribb problémák a tűzvédelmi szabályzatok, villamos- és villámvédelmi berendezések felülvizsgálatának hiánya, valamint a használati szabályok, különösen a tárolás során felmerült szabálytalanságok voltak. Az ügyfelek, miután értesítést kaptak, felkészültek az ellenőrzésekre és együttműködő magatartást tanúsítottak.

A szabadtéri tüzek csökkentése érdekében az Igazgatóság az év során tűzvédelmi ellenőrzéseket hajtott végre különböző kockázati helyszíneken, beleértve a nyári betakarítási munkákat és a szabadtéri rendezvényeket is. Az ellenőrzéseket egy térinformatikai alapú kockázati térkép segítségével tervezték és végezték el, amely lehetővé tette az adatelemzést és a gyors reakciót.

Az eltérési engedélyek száma az előzőekben ismertetett tendenciákkal egyezően csökkent, összesen 16 esetben adtak helyt az ügyfél kérelmének. A leggyakoribb eltérési kérelmek a tűzcsapok létesítésére és az oltóvíz-intenzitásra vonatkoztak.

A szolgáltatásfelügyeleti tevékenység keretében a szakvizsgáztatással és oktatásszervezéssel kapcsolatos tevékenységi kört vizsgált a hatóság, amelynek során kisebb, jellemzően adminisztrációs hiányosságokat állapított meg.

Baranya vármegyében a természetes személyek tulajdonában lévő ingatlanokban, melyekben nincs bejegyezve gazdálkodó szervezet, valamint a társasházakban, lakásszövetkezeti lakóingatlanokban az égéstermék-elvezetők tisztítását és ellenőrzését a BM OKF Gazdasági Ellátó Központ Kéményseprőipari szervezete végzi. A kéményseprő-ipari szolgáltatók végzik a gazdálkodó szervezet tulajdonában lévő vagy olyan ingatlanokban, amelyekben gazdálkodó szervezet székhelyként, telephelyként, fióktelepeként van bejegyezve (8 regisztrált szolgáltató (4 egyéni vállalkozó, 3 Kft., 1 Zrt.) végzett tevékenységet, melyek 3 kivétellel (2 Budapest, 1 Kecskemét) Baranya vármegyei székhellyel rendelkeznek.).

A kéményseprő-ipari tevékenység tekintetében az Igazgatóság folyamatos hatósági felügyeletet lát el, mely során a vármegye minden pontján vizsgálja az ellátás megfelelőségét.

V.4. Vízügyi és vízvédelmi hatósági, szakhatósági tevékenység

A szakterületet érintően 2024. év során lezajlott, az állam működését érintő egyes törvények módosítása kapcsán bekövetkezett hatáskörváltozások következtében a vízügyi és vízvédelmi hatósági feladatok gyakorlását 2024. október 1-jétől a Baranya Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztálya látja el.

Vízügyi és vízvédelmi hatósággént fő tevékenységünk a vízjogi hatósági engedélyezési eljárások lefolytatása, kötelezések kiadása, hatósági nyilvántartások vezetése, a vízkészletjárulék megállapítása, valamint a vízvezetési szolgalmak alapítása volt. Szakhatósággént a társhatóságok engedélyezési eljárásaiban a vízügyi és a vízvédelmi szempontok érvényesítését végeztük.

2024. október 1-ig összesen 664 vízügyi és 40 vízvédelmi hatósági, valamint 415 vízügyi és vízvédelmi szakhatósági eljárás indult az Igazgatóságon. A szakhatósági eljárások tekintetében csökkenés tapasztalható, különösen a vízvédelmi hatáskörű ügyek, valamint a hírközlési létesítményekkel kapcsolatos eljárások esetében.

2018 óta visszatérő szakhatósági tevékenység a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal megkeresése alapján a települések víziközmű-rendszereire vonatkozó Gördülő Fejlesztési Tervek jóváhagyása, amely jelentős volumenű feladatot jelentett.

A vízvédelmi hatáskör keretében az Igazgatóság a vizek minőségének védelmét szolgáló feladatokat látott el. Az éves vízminőség-védelmi felügyeleti terv alapján végrehajtott ellenőrzések során sor került az integrált szennyezés-megelőzési és csökkentési (IPPC) vízminőség-védelmi felügyeletre, a kibocsátás-felügyeletre, valamint vízminőség-védelmi kárelhárításra és kármentesítésre. Az EU Nitrát Irányelv végrehajtásának keretében állattartó telepek helyszíni ellenőrzése során 10 telepet vizsgáltunk, egy esetben állapítottunk meg nem megfelelést.

2024-ben az Igazgatóság összesen 24 I., 14 II., valamint 35 III. felügyeleti kategóriába sorolt vízilétesítmény vízügyi felügyeleti ellenőrzését végezte el. Hiányosságok elsősorban a III. kategóriába sorolt, egyedi vízellátást biztosító magánszemélyek és gazdasági társaságok által üzemeltetett létesítményeknél fordultak elő.

Az év során 4 tervezett vízmintavétellel egybekötött vízminőség-védelmi felügyeleti ellenőrzést hajtottunk végre települési szennyvíztisztító-telepeken. A vizsgálatok eredményei alapján a telepek általában megfelelően működnek, jelentősebb hiányosságot az ellenőrzések nem tártak fel.

2024-ben összesen 6 káreseti bejelentés érkezett, melyek mindegyikét megalapozottnak ítéltük. Az érintett helyszíneken az Igazgatóság helyszíni szemléket tartott és a szükséges intézkedéseket megtette.

Az év során 59 vízügyi szakterületet érintő közérdekű bejelentés érkezett. A kivizsgálások során bevontuk a KML-t, a Tűzmadár ADN hajót, valamint a KMSZ-t. A kivizsgálások során tapasztalt hatósági, ügyféli és laboratóriumi együttműködés jelentősen hozzájárult az ügyintézés hatékonyságának javításához.

Évek óta visszatérő feladatként jelentkezik a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ideiglenes begyűjtési ellátására a közérdekű szolgáltatók kijelölése. 2024-ben öt hivatalból indított hatósági eljárásra került sor, 13 települést érintően a közszolgáltatás biztosítása érdekében ideiglenes ellátást végző szolgáltató lett kijelölve.

VI. Iparbiztonsági szakterület

VI.1. Veszélyes üzemekkel kapcsolatos hatósági tevékenység

Az állam működését érintő egyes törvények módosítása következtében bekövetkezett hatáskörváltások érintették a veszélyes üzemekkel kapcsolatos hatósági jogköröket is. Az iparbiztonsági hatósági feladatokat ellátását a veszélyes üzemek vonatkozásában 2024. október 1-jétől a Baranya Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztálya vette át.

Baranya vármegyében 22 veszélyes üzem található, ebből 4 felső küszöbértékű, 6 alsó küszöbértékű, valamint 12 küszöbérték alatti üzem. Az Igazgatóság ezen felül 2024. október 1-jéig hatósági felügyeletet gyakorolt két, a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság illetékességi területén elhelyezkedő, vezetékes szállítás miatt súlyos káresemény-elhárítási terv készítésére kötelezett küszöbérték alatti üzem fölött is. Az ellenőrzések során egyik esetben sem merült fel azonnali intézkedést igénylő körülmény.

A hatósági tevékenység során az elmúlt években kiemelt figyelmet kapott a karbantartottság vizsgálata, melynek tapasztalatait és javaslatait az üzemeltetők jellemzően figyelembe vették.

A ciklusidőnek megfelelő időszakos hatósági ellenőrzések a veszélyes üzemekben 2024-ben is lezajlottak, az ellenőrzések eredményei alapján azonnali intézkedés nem vált szükségessé.

A szemlék és ellenőrzések tapasztalatai alapján általánosságban megállapítható, hogy a biztonsági kultúra szintje megfelelő, a karbantartási rendszerek kellően kialakítottak. A társhatóságokkal közös ellenőrzések eredményesen zajlottak, minden hatóság saját jogkörében eljárva vizsgálta az üzemek tevékenységét. Ez a komplex ellenőrzési forma nemcsak hatósági, hanem üzemeltetői oldalról is előnyös, mivel teljes körű képet ad az üzem működéséről, valamint közvetlen visszajelzést biztosít az elvégzett tevékenységek kapcsán.

A katasztrófavédelmi engedéllyel rendelkező üzemek 2024. év során az éves tervezésnek megfelelően végrehajtották a kötelező védelmi terv gyakorlatokat, amelyeket minden esetben ellenőrzött a hatóság. A hatásköri változás után a védelmi terv gyakorlatokon való katasztrófavédelmi részvétel továbbra is biztosított.

A beszámolási időszakban, veszélyes üzemben súlyos baleset vagy veszélyes anyaggal kapcsolatos esemény nem történt. Az elvégzett üzemazonosítási helyszíni szemlék során új, a Kat. IV. fejezete alá tartozó üzem nem került azonosításra, új veszélyes üzem nem létesült.

VI.2. Veszélyes áruk szállításának (ADR, RID, ADN) ellenőrzése

A veszélyes áruk szállítására vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése érdekében az Igazgatóság 2024-ben is rendszeresen végezte a közúti (ADR), vasúti (RID) és belvízi (ADN) szállítások ellenőrzését.

A közúti ellenőrzéseket változó napszakokban, munkaidőn belül és kívül, különböző földrajzi lefedettséggel (egy-egy útszakaszra fókuszálva, illetve több vármegyére kiterjedően) szerveztük meg. Az év során a szomszédos vármegyék katasztrófavédelmi igazgatóságai által koordinált, több vármegyét érintő közúti ellenőrzésekben minden alkalommal részt vettünk, emellett saját szervezésű, regionális kiterjedésű akciókat is végrehajtottunk. Ezek során több ellenőrzési pont működtetésével jelentős számú szállítmány vizsgálatát végeztük el.

A tapasztalatok szerint növekedett az olyan esetek száma, amikor nem jelölt járművekkel történik veszélyes áru szállítása. Ezek a járművek jellemzően a mennyiségi határ alatti mentességek alkalmazásával végzik tevékenységüket, amely jelenség fokozott figyelmet igényel a jövőbeni ellenőrzések során is. Az M6-os és M60-as autópályák üzemeltetőivel az év során rendszeresen tartottuk a kapcsolatot, a társhatóságok bevonásával havonta hajtottunk végre ellenőrzést az autópálya szakaszain és azok pihenőhelyein.

A közúti szállítási ágazatban az érintett időszakban egy rendkívüli esemény történt, amely kapcsán a szállított veszélyes áru a szabadba került.

A belvízi szállítási ágazatban kiemelt figyelmet fordítottunk a Mohácsi Katasztrófavédelmi Kirendeltségnél működő hajóellenőrzési szolgálat tevékenységére. A határkikötőben évről évre jelentős számú hajó ellenőrzése történik. Az ellenőrzési tevékenység szakszerűségének biztosítása érdekében az ellenőri állomány folyamatos képzése és beszámoltatása is megvalósult. A Tűzmadár ADN hajó alkalmazása kapcsán lezajlott képzések és jártassági gyakorlatok tovább növelték az ellenőrzést végző állomány szakmai tapasztalatát, különösen a káresemények kezelésében.

A vasúti szállítási ágazatban a hatósági jelenlét folyamatosnak tekinthető. Több alkalommal vettünk részt országos szervezésű, más vármegye területén kívül végrehajtott ellenőrzési akcióban. Ezek a közös szolgálatok hozzájárultak az állomány szakmai felkészültségének és tapasztalatának további bővítéséhez.

VI.3. A létfontosságú rendszerek és létesítmények (kritikus infrastruktúrák) védelme

Az Igazgatóság illetékességi területén 56 létfontosságú kijelölt rendszerelem található. A létfontosságú rendszerek és létesítmények védelmével kapcsolatosan a szakterület 2024-ben is folyamatosan gondoskodott az érintett nyilvántartások naprakészen tartásáról. Ez a tevékenység kiemelt jelentőségű egy esetleges veszélyhelyzet bekövetkezése esetén, mivel nagymértékben segíti az elsődleges információgyűjtést és a gyors helyzetértékelést.

A beszámolási időszakban hatósági eljárás két esetben zajlott az üzemeltetői biztonsági tervek felülvizsgálatával kapcsolatban.

Az illetékességi területen 2024-ben egészségügyi ágazatban komplex gyakorlat zajlott le, melyben az érintett üzemeltetők vettek részt. A gyakorlat tapasztalatai beépítésre kerültek az üzletmenet-folytonosságot támogató dokumentációkba, elősegítve ezzel az érintett rendszerek működésének zavartalanságát egy esetleges veszélyhelyzet során.

Folyamatosan kapcsolatot tartottunk a kijelölt létfontosságú rendszerelemek üzemeltetőivel és biztonsági összekötő személyeivel a gördülékenyebb együttműködés, a gyorsabb információáramlás, valamint a közös beavatkozások eredményesebbé tétele érdekében.

A beszámolással érintett időszakban nem történt kijelölt nemzeti létfontosságú rendszerelemet érintő jelentésköteles rendkívüli esemény.

VI.4. Katasztrófavédelmi Mobil Labor (KML)

A KML egy speciálisan felszerelt és kiképzett egység, a radiológiai, biológiai és vegyi események kezelésére.

A beavatkozó tűzoltói állomány számára tartott parancsnoki ellenőrző gyakorlatokon, veszélyes üzemekkel kapcsolatos helyismereti foglalkozásokon, valamint a KMSZ által szervezett ellenőrző gyakorlatokon a KML állománya több alkalommal vett részt. A beavatkozó tűzoltói állomány számára többször tartottunk foglalkozásokat a káresetek feldolgozásával, vegyi felderítéssel, műszerhasználattal, valamint a radiológiai ismeretekkel és a személyi doziméterek megfelelő alkalmazásával kapcsolatban.

Hatósági tevékenység keretében a KML 18 veszélyes üzemekhez kapcsolódó ellenőrzésben működött közre az önállóan végzett ellenőrzések mellett. A veszélyesáru-szállítás területén a KML állománya rendszeresen támogatta a közúti szállítási ágazat ellenőrzését.

A szinten tartó foglalkozások az előzetes terveknek megfelelően lezajlottak. A gépjárművezetésre jogosult személyek többször részt vettek az Igazgatóság által szervezett vezetéstechnikai foglalkozásokon.

2024-ben a KML-t összesen 16 alkalommal riasztották káresemények miatt. Az események száma az előző évekhez képest azonos igénybevételt jelentett.

VII. Az állományról

VII.1. Humán tevékenység

Kiemelt feladat volt a humánerőforrással való gazdálkodás, amely a költségvetési keretek megfelelő felhasználásával tervszerűen valósult meg. A személyi állomány fegyelmi helyzete, normakövető magatartása megfelelő, biztosítja az Igazgatóság alapfeladatainak követelményszintű végrehajtását.

VII.2 Elismerések, jutalmak

Az elmúlt évben belügyminiszteri elismerésben 47 fő (tanácsosi cím: 2 fő; emléktárgy adományozás: 4 fő; szolgálati jel: 41 fő), főigazgatói elismerésben 11 fő (rendkívüli

helytállásért érdemjel: 4 fő; dicséret és jutalom: 7 fő) részesült, míg egy kolléga Magyar Rendvédelmi Kar (MRK) emlékérmét kapott. A vármegyében három fő részesült önkormányzati elismerésben.

VII.3 Sporttevékenység

2024-ben kiemelkedő sportesemény volt a VI. Misina Tűzoltó Toronyfutó Verseny, melynek helyszíne hagyományosan a pécsi Tv-torony. Az esemény az Igazgatóság és a Magyar Tűzoltósport Egyesület közös szervezésében valósult meg 2024. június 8-án. A BM OKF Sportmunkatervében meghirdetett versenyeken az Igazgatóság állománya képviseltette magát. A kispályás labdarúgó csapat a BM OKF Kispályás Labdarúgó Bajnokságán elért kiemelkedő eredménye alapján bejutott a BM Országos Kispályás Labdarúgó Bajnokságra, ahol az előkelő 6. helyet szerezte meg.

VII.4. Egészségügyi, pszichológiai és munkavédelmi feladatok

A Humán Szolgálat egészségügyi feladatainak nagy részét az időszakos szűrővizsgálatok lebonyolítása tette ki.

Az érintett időszakban az előzetes, ismétlődő és rendkívüli munkavédelmi oktatásokat az Igazgatóság eredményesen megszervezte, megtartotta. Az állomány tagjai átlagosan három-négy alkalommal részesültek munka- és egészségvédelmi oktatásban.

Az állomány egészségi és pszichikai állapota – szűrővizsgálatok eredményeire, valamint a szűrővizsgálatokat végző szakemberek által tapasztaltakra alapozva – megfelelő.

VII.5. Oktatási feladatok

Az Igazgatóság állományának képesítési követelmények teljesülését biztosító képzésekre történő beiskolázása – figyelembe véve a szolgálat ellátásának zavartalanságát – folyamatos volt. A szakmai ismeretek bővítését célzó képzéseken, a biztosított létszámkeret függvényében folyamatosan részt vettünk. A különböző beosztások ellátásához szükséges speciális szakmai ismereteket az érintettek megszerezték (ADR, RID, HUNOR, KML, gépjárművezetői, vezetéstechnikai, tűzoltótechnika-kezelői képzések).

2024-ben Igazgatóságunk duális képzőhely lett, a közszolgálati technikus szakma rendészeti technikus szakmairányának duális rendszerben megvalósuló képzésére a Baranya Vármegyei SZC Mohácsi Radnóti Miklós Technikum és Szakképző Iskola tanulói közül 4 fő jelentkezett. A BM OKF KOK-ban 2024. november 04-től november 25-ig szervezett első képzési időszakot a tanulók teljesítették. A képzés második időszakára 2025. február folyamán került sor a Mohácsi Katasztrófavédelmi Kirendeltségen.

VIII. Kommunikáció

Az Igazgatóság 2024-ben megközelítőleg 2371 sajtómegjelenést regisztrált, amely a 2023-as 2450 megjelenéshez képest csökkenést jelent. Az Igazgatóság sajtó-megnyilvánulásainak száma 573 volt.

Alapvető cél volt a megkeresésekre történő lehető leggyorsabb reagálás, az egyértelmű és hiteles kommunikáció, az aktualitásokhoz való alkalmazkodás, a szervezet imázsának építése, a célcsoportok és kommunikációs csatornák helyes megválasztása.

Célunk a korábban elért társadalmi elismertség megszilárdítása, a közvélemény érdeklődésének fenntartása, valamint az új kommunikációs csatornákon keresztül a fiatalabb korosztály megszólítása volt.

A vármegyei média képviselői nagy érdeklődést mutattak a gyakorlatok iránt, az Igazgatóságot érintő szinte összes hírt átvették. A fontosabb események, tűzoltói

beavatkozások, egy-egy kollégáról készített portré rendszeresen megjelenik a közösségi oldalakon is, amelyre a vármegyét érintően számos más anyag is felkerült. Az Igazgatóság folyamatosan készíti a havonta megjelenő Katasztrófavédelem című online magazin számára cikkeket, elsősorban tűzoltói portrék jelentek meg.

Továbbra is kiemelten fontos a prevenciós tevékenység, 2024-ben egy alkalommal sor került rádiós nyereményjátékra, mely során tíz szén-monoxid érzékelőt sorsoltak ki.

A tűzoltó szakma népszerűsítése tapasztalt, nagyobb szolgálati múlttal rendelkező tűzoltók portréinak bemutatásával történik.

Az Igazgatóság évek óta napi szinten jelen van a vármegyei sajtóban, a lakosság ismeri és elismeri a szervezet munkáját, tevékenységét.

IX. Gazdálkodási tevékenység

Az Igazgatóságon az anyagi, technikai feltételek rendelkezésre állnak, a működés zavartalan. A műszaki vizsgáztatások és az időszakos biztonságtechnikai felülvizsgálatok végrehajtása folyamatos és naprakész.

A tűzoltósági ügyeletek által használt híradópultok esetében a riasztásvezérlő- rendszer teljes körű cseréje megvalósult. Biztosítjuk a készenléti szerekben elhelyezett informatikai eszközök (menetrögzítő- kamerák, dokumentációs fényképezőgépek) amortizációs cseréjét, folyamatos működőképességét. A riasztási rendszerelemek informatikai részegységeinek központi szünetmentesítését mindenhol karbantartottuk, akkumulátorcserékkel a működőképesség biztosított volt.

X. Összegzés

Az Igazgatóság a feladatait kidolgozott eljárásrendek mentén, a végrehajtás folyamatos ellenőrzése mellett végzi, amelynek eredményeképpen a szervezeti elemek működése javult, a kockázatok csökkentek és egy fegyelmezett, hatékony, egységes munkavégzés valósult meg.

A polgári védelmi szervezetek mennyiségi és minőségi átalakulásának köszönhetően korszerű ismeretekkel bírnak a területi, járási és települési mentőcsoportok. A védelmi igazgatás megújult rendszerében a katasztrófavédelmi szerv betöltötte szerepét és álláspontját határozottan képviselte a tevékenysége során.

A hatósági szakterület a tervszerű megelőzési tevékenység erősítésével, a szolgáltató szemléletű integrált hatósági munka fejlesztésével, a helyszíni hatósági cselekmények szakterületeken átvívelő összehangolásával, koordinációjával és költséghatékony-tételével látta el a feladatait.

Az Igazgatóság az iparbiztonsági hatósági jogkör alkalmazása során kiemelt figyelmet fordított az engedéllyel rendelkező veszélyes üzemek vonatkozásában a jogszabályokban foglalt előírások betartására. Az országban egyedülállóan a vármegyében működik a Mohácsi Kikötői Szolgálat, amely az Európai Unióba érkező veszélyes áruk vízi szállításának belépő és ellenőrző pontja.

2024. október 01. napjától a hivatásos katasztrófavédelmi szervtől a tűzmelegelőzési hatósági és szakhatósági, a veszélyes üzemek engedélyezését és felügyeletét érintő iparbiztonsági, továbbá a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági hatáskörök a vármegyei kormányhivatalhoz kerültek át.

A hatáskörváltást követően a katasztrófavédelem ötven hatósági és szakhatósági hatáskört, illetve igazgatási és operatív feladatokat lát el. Tűzvédelmi hatáskörben eljár a kéményseprő-ipari tevékenységgel, valamint a létesítményi tűzoltóságokkal kapcsolatos és a tűzvizsgálati

eljárásokban. Az iparbiztonsági szakterület végzi a veszélyes szállítmányok felügyeletét, a nukleárisbaleset-elhárítási tevékenységet, továbbá közreműködik a veszélyes üzemi gyakorlatok ellenőrzésében, valamint külső védelmi tervezési feladatokban. Ellátja az iparbiztonsági operatív, különösen a veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleseti események kezelésével és a kritikus infrastruktúrák védelmével, továbbá a katasztrófavédelmi mobil laboratóriumok és a sugárfelderítő egységek működtetésével összefüggő feladatokat.

A hatósági-iparbiztonsági feladatellátás fókuszra továbbra is a kockázatok csökkentése, a beavatkozások feltételeinek biztosítása, az ellenálló- és a reagálóképesség fejlesztése az emberi élet védelme érdekében.

Az év folyamán gondoskodtunk az Igazgatóság hatékony és eredményes működéséhez szükséges humán-erőforrás megfelelő minőségű és létszámú rendelkezésre állásáról. Kiemelt figyelmet fordítottunk a készenléti szolgálatot ellátó állomány létszámfeltöltöttségére, a különböző képzési formákra, képzésekre történő beiskolázásokra, a toborzásra. A megfelelő képzettségű és létszámú állomány rendelkezésre állását az egészségük megővése érdekében hozott megelőző intézkedésekkel biztosítottuk.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a megelőzés fontosságára, annak a lakosság széles körével történő elfogadtatására, amelyben fontos alap a sajtóval kialakított jó kapcsolat. A kommunikációs eszközök révén felhívtuk a figyelmet a szezonális jellegű kockázatokra, a megelőző eszközök hasznosságára és biztonságra gyakorolt hatására.

Az értékelt időszakban az alapfeladatok zökkenőmentes végrehajtását biztosító, de az igények indokoltságát gondosan felülvizsgáló költségtakarékos, tudatos, szigorú vezetői döntésen alapuló gazdálkodást folytatottunk.

Az Igazgatóság jogszerű és eredményes működésének feltételei 2025. évben is biztosítottak.